

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
LATVIŲ ONOMASTIKA	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): prof. dr. Daiva Sinkevičiūtė-Villanueva Svensson Kitas / a (-i):	Filologijos fakulteto BKKI Baltistikos katedra

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Privalomasis (Lietuvių filologija ir latvių kalba) Pasirenkamasis (Gretutinės Latvistikos studijos)

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras	Lietuvių kalba

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Turėti A1 latvių kalbos lygį	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	130	48	82

Dalyko (modulio) tikslas		
Latvių onomastikos dalyku siekiama ugdyti analitinį, kritinį ir kūrybinį mąstymą, gebėjimą dirbti individualiai ir grupėmis, mokėjimo mokytis ir kokybės siekio kompetenciją, taip pat gebėjimą apibūdinti latvių vardyną ir savarankiškai atlikti lingvistinį tyrimą.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai

Gebės kritiškai vertinti informaciją, analizuoti reiškinius, išvelgti sudėtinės dalis ir ryšius tarp jų; gebės kelti probleminius klausimus, dalyvauti diskusijose, argumentuoti savo nuomonę.	Probleminė paskaita, mokslo darbų analizė seminare, informacijos paieška ir sisteminimas, savarankiškas užduočių atlikimas, grupės diskusija, rašto darbo rengimas	darbas per seminarus, rašto darbas, egzaminas raštu
Gebės kelti individualius veiklos tikslus, jų siekti, pasirinkus tinkamas strategijas, reikalingus išteklius ir metodus; gebės savarankiškai priimti pagrįstus ir konstruktyvius sprendimus, planuoti laiką ir laikytis nustatytų terminų.	Informacijos paieška ir sisteminimas, savarankiškas užduočių atlikimas, rašto darbo rengimas	darbas per seminarus, rašto darbas, egzaminas raštu
Igis žinių apie pagrindines onomastikos kryptis (šakas) ir metodus, gebės analizuoti, aiškinti bei vertinti latvių onimus ir jų raidą darybiniu, kilmės, semantiniu ir kt. lygmenimis, vartodami tinkamą terminiją ir taikydami tinkamus metodus, naudodamiesi šiuolaikinėmis technologijomis, duomenų ištekliais ir šaltiniais.	Probleminė paskaita, mokslo darbų analizė seminare, informacijos paieška ir sisteminimas, savarankiškas užduočių atlikimas, grupės diskusija, rašto darbo rengimas	darbas per seminarus, rašto darbas, egzaminas raštu
Gebės išvelgti lingvistinę problemą ir jai ištirti pasirinkti tinkamą empirinę medžiagą, ją sukaupiti, analizuoti, sistemuoti, kritiškai vertinti, naudodamiesi adekvačiais tyrimo metodais, šiuolaikinėmis technologijomis, duomenų ištekliais ir šaltiniais	Probleminė paskaita, mokslo darbų analizė seminare, informacijos paieška ir sisteminimas, savarankiškas užduočių atlikimas, grupės diskusija, rašto darbo rengimas	darbas per seminarus, rašto darbas, egzaminas raštu

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Pa skait os	Ko ns ult aci jos	Se mi nar ai	Pr aty bo s	La bo rat ori nia i dar bai	Pr akt ika	Vis a s kont akti nis darb as	Sav ara nkiš kas dar bas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Onomastikos objektas ir pagrindinės tyrimo kryptys Latvijoje. Onomastikos terminija. Onimų klasifikacija ir jos problemos. Latvių etnonimų specifiškai kitų baltų etnonimų kontekste.	2		2				4	2	Paskaitos konspektų peržvalga, skaitiniai (Nr. 7)
2. Baltų asmenvardžių sistema ir jos raida. Senieji latviški vardai, kalendoriniai krikštavardžiai, naujieji latviški, naujieji skolinčiai vardai; jų kilmė, vartojimo tradicijos ir mados.	4		6				10	16	Paskaitos konspektų peržvalga, praktinio pobūdžio užduotys, skaitiniai (Nr. 3, 4, 7, 8)

3. Latvių pavardės: jų formavimosi raida, struktūra, kilmė, semantika. Latvių pravardės (ir jų ryšiai su vardais ir pavardėmis). Latvių gyvūnų vardų tyrimai.	2		4				6	8	Paskaitos konspektų peržvalga, praktinio pobūdžio užduotys, skaitiniai (Nr. 1, 4, 7)
4. Latvių istorinių asmenvardžių ir vietovardžių tyrimai. Rygos asmenvardžiai. Latvių onimų germanizavimas baltų onimų kontekste.	2		2				4	6	Paskaitos konspektų peržvalga, skaitiniai (Nr. 3, 4, 7)
5. Baltų vietovardžių tyrimai ir jų tyrimo specifika. Finų paveldas baltų vietovardžiuose. Latvių vandenvardžių analizė (kilmė, daryba, semantika).	2		6				8	10	Paskaitos konspektų peržvalga, praktinio pobūdžio užduotys, skaitiniai (Nr. 2, 3, 5, 6, 7)
6. Latvių gyvenamųjų vietų vardų kilmės ir darybos tyrimai. Baltų ir kitų kultūrų reliktai latvių mikrotoponimuose ir urbanonimuose.	2		4				6	8	Paskaitos konspektų peržvalga, praktinio pobūdžio užduotys, skaitiniai (Nr. 2, 3, 5, 6, 7)
7. Svetimkilmų onimų latvinimas. Lietuvių kilmės onimų integracija Latvijoje. Latvių onimai Lietuvoje.			3				3	4	Paskaitos konspektų peržvalga, skaitiniai (Nr. 3, 7)
8. Latvių onimų rinkimo ir tyrimo istorija. Latvių onimų rinkiniai ir žodynai. Onimai latvių literatūroje.	2		3				5	6	Paskaitos konspektų peržvalga, skaitiniai (Nr. 3, 5, 7)
9. Referatas.								10	Studentai savarankiškai pasirenka rašto darbo temą ir ją suderina su dėstytoju. Rašto darbo apimtis – iki 10 000 spaudos ženklų (0,25 autorinio lanko).
10. Savarankiškas žinių sisteminimas ir pasirengimas egzaminui.								12	
11. Egzaminas.			2				2		
Iš viso	16		32				48	82	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas per seminarus	20	per semestrą	Seminarų lankymas yra privalomas. Už darbą per seminarus galima surinkti 2 taškus: 2 taškai: aktyviai dalyvauja diskusijose, tinkamai atsako į klausimus, tinkamai formuluoja mokslo problemas ir klausimus auditorijai, tinkamai atlieka praktines užduotis (turi būti tinkamai atlikta ne mažiau nei 91% praktinių užduočių). 1 taškas: dalyvauja diskusijoje, tinkamai atsako į užduodamus klausimus, tinkamai atlieka praktines užduotis (turi būti tinkamai atlikta ne mažiau nei 71% praktinių užduočių). 0 taškų: lanko seminarus, tačiau beveik nedalyvauja diskusijoje, atlieka mažiau nei 71% praktinių užduočių.

Rašto darbas	20	per semestrą, iki egzamino	Rašto darbas turi būti pristatytas iki egzamino (vėliausiai – diena prieš egzaminą), po egzamino pristatytas rašto darbas nevertinamas. Rašto darbo apimtis – apie 20000 sp. ženklų (0,5 a. l.). Rašto darbas vertinimas pagal 10 balų sistemą ir rezultatas dauginamas iš 2 (vėliau verčiama į taškus, maksimali jų suma – 2 taškai). Vertinama: Darbo struktūra: 0,5 balo struktūra aiški ir logiška, yra visos reikiamos dalys (titulinis psl., turinys, įvadas, pagrindinis tekstas, išvados, literatūros sąrašas), apimtis atitinka reikalavimus; Darbo koncepcija (įvadas): 1 balas pagrįstas temos pasirinkimas, aiškiai suformuluotas darbo tikslas ir uždaviniai; Turinio išsamumas: 2 balai turinys atitinka tikslą, tema atskleista išsamiai; Analizė: 2 balai remiamasi mokslinė literatūra, nėra dalykinių klaidų, ne tik referuojama, bet ir analizuojama, darbo autorius lygina ir vertina įvairių autorių pozicijas; Išvados: 1 balas išvados pagrįstos; Tyrimo kultūra: 0,5 balo aiški autoriaus pozicija, cituojant kitų mintis nuorodos pateikiamos tvarkingai, literatūros sąrašas sutvarkytas tinkamai; Teksto rišlumas: 0,5 balo mintys dėstomos rišliai, logiškai ir aiškiai. Kalba: 2 balai dėstoma moksliniu stiliumi, vartojamų gramatinių struktūrų ir žodyno spektras platus, kalbos priemonės vartojamos taisyklingai; Darbo įforminimas: 0,5 balo teksto formatas atitinka reikalavimus, puslapiai numeruoti, lentelės ir paveikslai sutvarkyti tinkamai.
--------------	----	----------------------------	---

Egzaminas raštu	60 20+20	per sesiju	Egzaminu sudaro 1. divi teorinījie klausījumi, formulējami remiantis kurso programa. Kiekvienas klausimas vertinamas pagal 10 balų sistemą ir rezultatas dauginamas iš 0,2 (maksimali kiekvieno klausimo suma – 2 taškai). Kiekvienas klausimas gali būti įvertintas: 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai 9 (labai gerai). Tvirtos geros žinios ir gebėjimai 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų 6. (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniškai, yra klaidų 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus 4, 3, 2, 1 Netenkinami minimalūs reikalavimai. 2. Praktinė onimų nagrinėjimo užduotis Pateikiama 10 onimų, kuriuos reikia identifikuoti pagal objektą ir aptarti jų darybą, kilmę ir semantiką. Kiekvienas onimo aptarimas vertinamas atskirai 10 balų, vėliau bendra suma dauginama iš 0,2. Kiekvieno onimo analizė vertinama 10 (puikiai). Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai 9 (labai gerai). Tvirtos geros žinios ir gebėjimai 8 (gerai). Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai 7 (vidutiniškai). Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų 6. (patenkinamai). Žinios ir gebėjimai blogesni nei vidutiniškai, yra klaidų 5 (silpnai). Žinios ir gebėjimai tenkina minimalius reikalavimus 4, 3, 2, 1 Netenkinami minimalūs reikalavimai.
-----------------	-------------	------------	--

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
1. Balodis Pauls	2008	Antroponimikona etimologiškās semantikas teorētiskais modelis un tā realizācija latviešu valodā (uz Baltijas jūras areāla valodu fona)		Rīga: Latvijas Universitāte
2. Balode Laimute, Bušs Ojārs	2015	No Abavas līdz Zilupei. Vietvārdu cilmes īsā vārdnīca	pasirinktīnai	Rīga: Latviešu valodas agentūra
3.	2006-2011	Baltų onomastikos tyrimai	T. 1-2	Vilnius: Lietuvių kalbos institutas
4. Bušs Ojārs	2003	Personvārdi, vietvārdi un citi vārdi: izpētes pakāpieni.		Rīga: LU Latviešu valodas institūts
5. Dambe Vallija	2012	Darbu izlase		Rīga: LU Latviešu valodas institūts
6. Endzelīns Jānis		Latvijas vietu vārdi. In: Darbu izlase	T. IV/ 1, p.13-302 (pasirinktīnai)	Rīga: Zinātne

7.	1990-2018	Onomastica Lettica	T. 1-5	Rīga: LU Latviešu valodas institūts
8. Zinkevičius Zigmas	2008	Lietuvių asmenvardžiai		Vilnius: Lietuvių kalbos institutas
Papildoma literatūra				
Ainiala T., Saarelma M., Sjöblom P.	2012	Names in Focus. Introduction to Finnish Onomastics		Helsinki: Finnish Literature Society
Balode Laimute, Bušs Ojārs	2007	Das lettische Personennamensystem. In: Europäische Personennamensysteme. Ein Handbuch von Abasisch bis Zentralladinisch.	p. 459-473	Hamburg: Baar
Blese Ernests	1929	Latviešu personu vārdu un uzvārdu studijas. I. Vecākie personu vārdi un uzvārdi (XIII-XVI g.s.).		Rīga: Generālkomisijā pie A. Gulbja.
Brendler A., Brendler S. (sud.)	2004	Namenarten und ihre Erforschung	T. 1	Hamburg: Baar Verlag
Dambe Vallija	1990	Latvijas apzīvoto vietu un to iedzīvotāju nosaukumi		Rīga: Zinātne
Endzelīns Jānis	1956-1961	Latvijas PSR vietvārdi, A-J; K-O	T.1.1-1.2	Rīga: Latvijas Zinātņu akadēmijas izdevniecība
Felecan O. (sud.)	2012	Name and Naming. Synchronic and Diachronic Perspectives		Cambridge Scholars Publishing
	2003-2017	Latvijas vietvārdu vārdnīca	T.3-T.7	Rīga: LU Latviešu valodas institūts
	1987	Onomastikas apcerējumi		Rīga: Zinātne
	2014-2020	Onomastikas pētījumi. Onomastic Investigations.	T. 1-2	Rīga: LU Latviešu valodas institūts
	1998	Par vārdu un uzvārdu lietošanu un rakstību latviešu literārajā valodā		Rīga: Valsts valodas centrs
Siliņa-Piņķe Renāte	2014	Rigas spätmittelalterliche Personennamen		Hamburg: Baar
Sinkevičiūtė Daiva	2006	Lietuvių dvikamienių asmenvardžių trumpiniai ir jų kilmės pavardės		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla
Sinkevičiūtė Daiva	2014	Tikrinė lietuvių leksika. Užduotys studentams		Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla

Staltmanē Velta	1981	Latyšskaja antroponimija. Familij.		Moskva: Nauka.
Zeps Valdis	1984	The Placenames of Latgola. A Dictionary of East Latvian Toponyms		Madison, Wisconsin
		<i>kita nurodyta papildoma literatūra ir internetiniai šaltiniai</i>		

Atnaujinta: 2025-03-28